

Sơn La tăng cường công tác quản lý tài nguyên và môi trường

○ HÀ ANH

Sơn La được đánh giá là tỉnh có tiềm năng khoáng sản ở vị trí thứ 3 trong vùng Tây Bắc, sau Lào Cai và Yên Bái. Ngoài nguồn than, quặng nikel (xếp thứ nhất) và quặng đồng (xếp thứ 3), nguồn tài nguyên làm vật liệu xây dựng thông thường rất phong phú, đa dạng. Phát huy lợi thế đó, Sơn La đã xây dựng lộ trình trong công tác quy hoạch, thăm dò, khai thác, sử dụng khoáng sản, tài nguyên nước và môi trường theo hướng bền vững, tiết kiệm.

Chuyển biến trong công tác quản lý

Thời gian qua, Sở TN&MT Sơn La đã tiến hành kiểm tra, rà soát việc chấp hành các quy định của pháp luật về khoáng sản và BVMT đối với một số tổ chức, cá nhân được cấp giấy phép khai thác khoáng sản (KTKS) trên địa bàn. Qua đó, cơ bản các tổ chức, cá nhân KTKS được kiểm tra, rà soát đã chấp hành các quy định pháp luật về khoáng sản, môi trường và nội dung trong giấy phép KTKS được cơ quan có thẩm quyền cấp. Tuy nhiên, vẫn còn có tổ chức, cá nhân khai thác không đúng với thiết kế mỏ đã được phê duyệt, khai thác vượt ra ngoài diện tích được cấp phép, thực hiện không đúng nội dung giấy phép KTKS.

Đối với công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát được quan tâm thường xuyên; tập trung vào các tổ chức, cá nhân đang hoạt động khai thác, sử dụng TNN, xả nước thải vào nguồn nước, hành nghề khoan nước dưới đất chưa được cấp giấy phép. Đến tháng 11/2020, đã hoàn thành 5 cuộc kiểm tra đối với 16 đơn vị, đang tiếp tục triển khai 01 cuộc kiểm tra đối với 1 đơn vị hoạt động trong lĩnh vực khoáng sản có khai thác, sử dụng TNN.

Trong năm 2020, Sở đã tham gia ý kiến về các nội dung thuộc lĩnh vực TNN vào quy hoạch tỉnh Sơn La và lập kế hoạch triển khai nhiệm vụ xây dựng quy hoạch tỉnh; trình UBND tỉnh phê duyệt Dự án “Điều tra, đánh giá khoáng định vùng hạn chế khai thác nước dưới đất trên địa bàn tỉnh Sơn La”; tham mưu cho UBND tỉnh lập Dự án “Xây dựng hệ thống quản lý, giám sát khai thác, sử dụng TNN và quản lý, lưu trữ thông tin khí tượng thủy văn trên địa bàn tỉnh Sơn La”, hiện nay Dự án đang đến bước trình UBND tỉnh phê duyệt Đề cương, dự toán Dự án và dự kiến hoàn thành trong năm 2022. Đồng thời, Sở TN&MT cũng tham mưu cho UBND tỉnh triển khai nhiệm vụ: “Điều tra đánh giá khả năng tiếp nhận nước thải của các sông suối chính trên địa bàn tỉnh Sơn La và lập bản đồ phân vùng tiếp nhận nước thải của nguồn nước”, hiện UBND tỉnh đã phê duyệt kế hoạch đầu thầu và đang triển khai các bước tiếp theo, dự kiến hoàn thành trong năm 2022.

Về công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao nhận thức cộng đồng về TNN được thực hiện thường xuyên qua các phương tiện thông tin đại chúng như: Đài Phát thanh và Truyền hình Sơn La, Báo Sơn

La, các Đài Phát thanh Truyền hình cấp huyện; qua các văn bản tham mưu thực hiện các nhiệm vụ QLNN về TNN; kịp thời thông báo, triển khai các văn bản quy định pháp luật của cấp trên ngay sau khi có hiệu lực thi hành; tổ chức 1 hội nghị tập huấn tuyên truyền pháp luật về TNN, khí tượng thủy văn năm 2020 theo Quyết định số 65/QĐ-STNMT.

Sở TN&MT thường xuyên ban hành văn bản hướng dẫn, đôn đốc các chủ giấy phép, các tổ chức, cá nhân hoạt động trong lĩnh vực TNN lập hồ sơ đề nghị cấp giấy phép, hoàn thành việc kê khai, nộp hồ sơ tính tiền cấp quyền khai thác TNN theo quy định. Tính tháng 11/2020, Sở đã tham mưu cho UBND tỉnh ban hành 6 Quyết định phê duyệt tiền cấp quyền khai thác TNN đối với các tổ chức, cá nhân thuộc thẩm quyền cấp phép của UBND tỉnh với tổng số tiền là gần 200 triệu đồng.

Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra

Để đảm bảo hoạt động KTKS tuân thủ theo quy định, Sở TN&MT đề nghị các tổ chức, cá nhân đã được cấp giấy phép KTKS trên địa bàn tỉnh thực hiện các nội dung trong giấy phép KTKS đã được cấp; khai thác

theo đúng trình tự khai thác, hệ thống khai thác đã xác định trong thiết kế mỏ được phê duyệt; khai thác đúng công suất được phép khai thác hàng năm, không khai thác vượt ra ngoài diện tích được cấp phép và báo cáo đúng sản lượng khai thác thực tế. Thực hiện đầy đủ các quy định về BVMT theo Báo cáo đánh giá tác động môi trường và Phương án cải tạo, phục hồi môi trường đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt; thuê đất theo quy định của Luật Đất đai năm 2013; thực hiện chế độ báo cáo định kỳ theo quy định của pháp luật (Báo cáo kết quả hoạt động khoáng sản (HĐKS); lập bản đồ hiện trạng và bản vẽ mặt cắt hiện trạng; báo cáo thống kê, kiểm kê trữ lượng khoáng sản). Bên cạnh đó, thực hiện Nghị quyết số 84/NQ-CP về các nhiệm vụ, giải pháp tiếp tục tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, thúc đẩy giải ngân vốn đầu tư công và bảo đảm trật tự an toàn xã hội trong bối cảnh đại dịch Covid-19; Công văn số 280/TTr về triển khai chỉ đạo của Thanh tra Chính phủ về thực Nghị quyết số 84/NQ-CP, do vậy, Sở TN&MT không tổ chức thanh tra, kiểm tra đối với các tổ chức, cá nhân KTKS theo kế hoạch được duyệt năm 2020.

Công tác quy hoạch, thăm dò và KTKS tiếp tục được triển khai bằng nhiều biện pháp đồng bộ. Tập trung thực hiện các giải pháp về chính sách phát triển nguồn nguyên liệu; phát triển cơ sở hạ tầng; thu hút đầu tư; khoa học và công nghệ; đào tạo nguồn nhân lực; thị trường và chính sách BVMT trong HĐKS. Trong đó, đối với chính sách phát triển nguồn nguyên liệu tỉnh có cơ chế để thu hút, lựa chọn các nhà đầu tư có năng lực để triển khai thực hiện.

Về chính sách thu hút đầu tư bảo đảm công tác quản lý HĐKS được công khai, minh bạch để các nhà đầu tư yên tâm bỏ vốn vào thăm dò, khai thác và chế biến khoáng sản; có cơ chế ưu đãi, khuyến khích các nhà đầu tư khai thác gắn với chế biến sâu, áp dụng công nghệ tiên tiến để tận thu, sử dụng khoáng sản có hàm lượng thấp, đầu tư khai thác chế biến gắn với phát triển hạ tầng vùng khó khăn. Ưu tiên vốn KH&CN triển khai các đề tài để tăng giá trị của khoáng sản, có cơ chế hỗ trợ các doanh nghiệp áp dụng công nghệ tiên tiến và kỹ thuật hiện đại, đổi mới thiết bị và công nghệ trong khai thác, chế biến khoáng sản. củng cố hệ thống tổ chức các cơ quan quản lý về môi trường, các cơ quan tư

vấn, kiểm tra, giám sát; quản lý và sử dụng hiệu quả nguồn quỹ môi trường, ngăn ngừa biến động xấu của môi trường, cải tạo và hoàn nguyên môi trường sau khai thác,...

Thời gian tới, để tiếp tục thực hiện tốt QLNN về khoáng sản, Sở TN&MT sẽ tiếp tục xử lý các điểm KTKS trái phép trên địa bàn. Đôn đốc, hướng dẫn các chủ đầu tư trúng đấu giá quyền khai thác cát tại Sông Mã và đơn vị được cấp phép khai thác cát trên sông Đà khẩn trương hoàn thiện các thủ tục. Phối hợp chặt chẽ trong việc tham mưu cấp phép HĐKS, cắt giảm tối đa thời gian thẩm định để sớm tham mưu cho UBND tỉnh cấp phép khai thác cát làm VLXD thông thường.

Yêu cầu các chủ đầu tư khi tiến hành ký hợp đồng giao thầu các dự án đầu tư xây dựng công trình có sử dụng cát, sỏi phải chứng minh bằng văn bản về nguồn gốc hợp pháp của cát, sỏi do nhà thầu cung cấp, chỉ phê duyệt thanh toán, quyết toán với phần khối lượng cát sỏi có nguồn gốc hợp pháp. Tiếp tục triển khai thực hiện tốt Quy chế phối hợp trong QLNN về khoáng sản; phương án bảo vệ tài nguyên khoáng sản chưa khai thác trên địa bàn tỉnh. Tiếp tục tổ chức đấu giá quyền khai thác đá làm nguyên liệu sản xuất cát với 4 điểm mỏ tại huyện Mộc Châu và 8 điểm mỏ cát tại huyện Sông Mã,... Các UBND cấp huyện chỉ đạo các phòng ban chuyên môn và UBND cấp xã nắm bắt các tổ chức, cá nhân KTKS đã được cấp giấy phép khai thác thuộc địa bàn quản lý. Trường hợp các tổ chức, cá nhân có dấu hiệu vi phạm, kịp thời thông tin về Sở TN&MT để tổ chức kiểm tra theo quy định. ■

